

HCS D

**Human capital and social
development.**

2025 – volume 15, issue 3

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali.

2025 – 15-jild, 3-son

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA**INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI****SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT****UNIVERSITETI****Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali****Journal Human capital and social development****Журнал Человеческий капитал и социальное развитие****Jurnali****15-jild, 3-son (iyun) 2025.****Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.****Davriyligi: har ikki oyda**

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развитие” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Junal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023-yil 30-noyabrdagi 342/3-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: muhridinrabbimov@gmail.com

«INSON KAPITALI VA IJTIMOYIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich

Kotib: PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

DSc, professor Daler Mirpochoyev (Iqtisodiyot va savdo instituti, Tojikiston)

PhD, professor Arindam Banik (Xalqaro menejment instituti, Hindiston)

PhD, professor Jiye Li (Sian Jiatong universiteti, Xitoy Xalq Respublikasi)

PhD, professor Bayong Van Li (Yongnam universiteti, Janubiy Koreya)

PhD, professor Vonyong Li (Yongnam universiteti, Janubiy Koreya)

PhD, professor Yan Patterson (Kvinslend universiteti, Avstraliya)

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Usmonova Dilafruz Karshiyevna (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Sharifov Shuhrat Saidahmadovich (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

PhD, dots. Karjavova Xurshida Abdumalikovna (SamDU)

PhD, dots. Mansurova Nargiza Shamsiddinovna (“Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti)

PhD, dots. Djalilov Faxriddin Azimovich (SamDU)

PhD, dots. Boltayev Burxon Sadinovich (SamDU)

PhD, dots. Maxmudova Mohinur Ravshanbekovna (SamDU)

TURIZM SOHASINI KLASSTERLASHTIRISHNING INNOVATSION OMILLARI VA XUSUSIYATLARI

O.J.Botirov

Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali, Samarqand, O'zbekistan.

OPEN ACCESS
HCSD

Correspondence

Botirov Og'abek Jasurbek o'g'li
Sharof Rashidov nomidagi Samarqand
davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali
talabasi

Email: ogabek.botirov.06@mail.ru

Tel: +998973678875

Received: 18 May 2025

Revised: 24 May 2025

Accepted: 21 June 2025

Published: 30 June 2025

Funding source for publication:
Samarkand State University.

Publisher's Note: HCSD stays neutral
with regard to jurisdictional claims in
published maps and institutional
affiliations.

Copyright: Journal Human capital and
social development © 2 by Samarkand
State University is licensed
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Annotatsiya. Ushbu maqolada hududlar iqtisodiyoti rivojlanishida turistik innovatsion klaster o'rni ko'rsatib o'tilgan. Bu jarayonda yangi texnologiyalardan foydalanishni osonlashtirish, risklarni taqsimlash, hududning raqobatbardoshligini oshirishga o'zaro hissa qo'shadigan yangi bilimlar, mahsulotlar va texnologiyalarni yaratish, tarqatish bo'yicha o'z faoliyatini amalga oshiradigan turli xil mulkchilik shaklidagi tashkilotlar majmui ilmiy-nazariy jihatdan yoritilgan.

Kalit so'zlar: turistik innovatsion klaster, aholi bandlik darajasi, tadbirkorlik va mahalliy ishlab chiqarishni subsidiyalash, innovatsion mahsulot, turizm bozorida raqobatbardoshlikka erishish, turizm industriyasi.

ИННОВАЦИОННЫЕ ФАКТОРЫ И ОСОБЕННОСТИ ТУРИСТИЧЕСКОГО КЛАСТЕРИЗА

Аннотация. В данной статье показана роль туристско-инновационного кластера в развитии региональной экономики. Научно и теоретически освещена совокупность организаций различных форм собственности, которые осуществляют свою деятельность по содействию использованию новых технологий, разделению рисков, созданию и распространению новых знаний, продуктов и технологий, взаимно способствующих повышению конкурентоспособности региона.

INNOVATIVE FACTORS AND FEATURES OF TOURISM CLUSTERING

Abstract. This article shows the role of the tourism and innovation cluster in the development of the regional economy. A set of organizations of various forms of ownership that carry out their activities to promote the use of new technologies, share risks, create and disseminate new knowledge, products and technologies that mutually contribute to increasing the competitiveness of the region are covered scientifically and theoretically.

Jahon iqtisodiyotining globallashuvi sharoitida respublikamiz hududlari, alohida sektorlari va tarmoqlarni samarali rivojlantirish milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini oshirishning ustuvor vazifasi hisoblanadi. Iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishning tarmoq va rejalashtirish tamoyillari hozirgi vaqtda o'zining hal qiluvchi rolini yo'qotmoqda va bunda xo'jalik sub'ektlarining innovatsion faolligini oshirish uchun qulay shart-sharoitlar tizimini yaratish yo'li bilan milliy takror ishlab chiqarish tizimi doirasida mamlakat va uning hududlari rivojlanishiga faol va har tomonlama ta'sir ko'rsatuvchi innovatsion tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar va shakllarni yaratish zolzarb bo'lib bormoqda. Shunga ko'ra, hozirgi vaqtda aynan klaster yondashuvi ushbu talablarga to'liq javob beradi hamda klasterlarni shakllantirish va rivojlantirish bo'yicha turli tadbirlarni moliyalashtirishning moslashuvchan usullarini ta'minlashni nazarda tutuvchi hududlar darajasdagi mexanizmlar samarali shakllanib bormoqda.

Biroq, iqtisodiyotning ba'zi tarmoqlari korxonalari faoliyat bo'yicha amaliyot shuni ko'rsatmoqdaki, klaster tashabbusi va yondashuvi iqtisodiy faoliyatga muayyan darajadagi qiyinchiliklar bilan kiritilmoqda. Respublikamiz turizm sohasini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash tizimini samarali amal qilishiga qaramasdan, uning hududlarida muhim loyihalar va bu masalalarning aniq nazariy-uslubiy ishlanmalari mavjud bo'lsa ham amalda sohani rivojlantirishga yo'naltirilgan klasterlash yondashuvi bo'yicha bir qator muammolar mavjud. Bunda zamonaviy klasterlash tendensiyalari va tizimini joriy etishda, avvalambor, turistik klaster tuzilmalarini

rejalashtirish va rivojlantirishda hududiy hokimiyat organlari, yirik korxonalar rahbarlari, xo'jalik birlashmalari boshliqlari, kompaniyalarning top-menejerlari tomonidan tashqi va ichki muhitning bir qator shart-sharoitlari va omillarini hisobga olish muhim hisoblanadi.

Shunga ko'ra, ushbu paragrafda turizm sohasida turli nazariy yondashuvlar va mualliflarning qarashlarini tadqiq etish asosida, biz, mamlakatimiz iqtisodiyotining klaster rivojlanishi uchun bir qator omillarni aniqlaymiz va klasterlash uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish muammolariga alohida e'tiborimizni qaratamiz.

Shuningdek, turizm sohasini klaster rivojlanishining innovatsion yo'nalish ekanligini aniqlash va uning tegishli omillarini alohida yo'nalishlar bo'yicha ajratib ko'rsatish maqsadida turizm tadbirkorligida qo'llaniladigan innovatsiyalarning asosiy turlarini tasniflash lozim. Mazkur innovatsiyalar quyidagilardan iborat:

1. Mahsulot innovatsiyasi – bu o'z hududidagi raqobatchilarda ham, boshqa hududlar va davlatlardagi raqobatchi turistik tashkilotlarda ham mavjud bo'lmagan innovatsion tavsifga ega bozor taklifini shakllantiradigan yangi turistik mahsulotni yaratish va uni joriy etish. Mahsulot innovatsiyasi turistik klasterlar mavjudligining birinchi bosqichida ularni rivojlantirishning eng keng tarqalgan variantidir, chunki bu vaziyatda innovatsiya turistik mahsulotni shakllantirish uchun innovatsion ishlanmalar va texnologiyalardan foydalanishdan iborat bo'lmaydi, balki bozorning yangiligi taklif qilingan ekskursiyani yangi marshrutini yaratishdan iborat.

2. Innovatsion jarayon

– zamonaviy texnika va texnologiyalarni hamda raqamli xizmatlarni joriy etish, turistik firma va tashkilotlar faoliyatini avtomatlashtirish asosida turistlarga xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirish. Mazkur holatda jarayon innovatsiyalari ko'pincha mahsulot innovatsiyalari bilan birlashtiriladi hamda turistik mahsulotlar va xizmatlarni bozorda joriy etishning jozibadorligi va samaradorligini oshiradi. Bunday innovatsiyalarning klassik namunasi turoperatorlar va turagentlar tomonidan zamonaviy avtomatlashtirilgan bronlash tizimlaridan foydalanish hisoblanadi.

3. Boshqaruv innovatsiyalari – bu butun turizm industriyasi va alohida turizm tashkiloti doirasida innovatsion boshqaruv tizimi va usullarini joriy etish. Bunday boshqaruv innovatsiyalari ko'pincha quyidagilarni o'z ichiga oladi: a) ichki korporativ boshqaruv tizimlari va standartlari; b) o'z-o'zini tartibga solish institutini joriy etish; v) korporativ o'zaro hamkorlikning yangi turlari; d) biznesni rivojlantirish strategiyalari va marketing strategiyalari majmuasini ishlab chiqish; ye) sayyohlik kompaniyasi faoliyatini tashkil etishning yangi yo'nalishlari va usullarini ishlab chiqish; f) turizm sohasi xodimlariga tegishli kasbiy talablarni qabul qilish.

4. Iste'molchilarga yo'naltirilgan innovatsiyalar – iste'molchilar ehtiyojlarini qondirish, iste'molchilarning sodiqligini shakllantirish, iste'molchilar oldida turizm tashkiloti imijini yaxshilash, iste'molchilar va turizm firmalari va tashkilotlari o'rtasida yangi aloqa kanallarini rivojlantirish, individual turizm xizmatlarini ko'rsatishga qaratilgan biznesni tashkil etish usullarini tanlash. Yirik sayyohlik tashkilotlari mijozlarga chegirmalar va shaxsiy

sayohat xizmatlarini taqdim etish uchun o'z mijozlarining elektron ma'lumotlar bazasini yaratadilar.

5. Marketing innovatsiyalari – turistik firma va tashkilotlarda qo'llaniladigan marketing strategiyalari majmuasini ishlab chiqish: bu quyidagilardan iborat: bozorning asosiy elementlari – talab va taklif muvofiqligiga erishish; ixtisoslashtirilgan tizimlar va tarqatish kanallarini shakllantirish; yangi turistik mahsulotni shakllantirish, uni xalqaro va milliy turistik bozorlarga olib chiqish yo'nalishidagi faol tadbirlar; kontragentlar va doimiy mijozlar uchun turli chegirmalar va imtiyozlar tizimidan foydalangan holda tegishli narx strategiyasi va taktikasini ishlab chiqish.

6. Logistik innovatsiyalar – bu turistlarni yetkazib berish, taqsimlash, joylashtirish, ularning harakatini tashkil etish bo'yicha yangi strategik qarorlarni qabul qilishga yo'naltirilgan. Bunday innovatsiyalar turistik tashkilotlar va turizm markazlarida integratsiyalashgan axborot tizimlari bilan bog'liq bo'lgan bog'lovchi reyslar ko'magida kompleks bog'lovchi havo transporti uzellari orqali turistlarning harakatlanishii bo'yicha muqarrar yangi yechimlarni ishlab chiqishni nazarda tutadi. So'nggi innovatsion tendensiyalar axborot va intellektual logistika hisoblanuvchi virtual makonda axborot oqimlarining harakatini ifodalaydi.

7. Institutsional innovatsiyalar turizm industriyasini, shuningdek, turdosh tarmoqlarni boshqarishda davlatning roli va boshqa tartibga solish tizimlarini va me'yoriy jihatdan qat'iy mustahkamlangan qoidalarini shakllantirishga yo'naltirilgan. Bunday innovatsiyalar uch turdagi kommunikativ hamkorlik asosida shakllanadi: 1. Davlat-xususiy sherikligi mexanizmi eng maqbul

va samarali usul hisoblanadi; 2. «Ma'muriyat – tadbirkorlar – ta'lim va fan vakillari – mahalliy hokimiyat» chizmasi bo'ylab simbiotik o'zaro munosabatlarni o'rnatish; 3. Tadbirkorlar va davlat hokimiyati organlari manfaatlarining tafovutli jihatlari bilan bog'liq ziddiyatlar va qarama-qarshiliklar.

8. Resurs innovatsiyalari – yangi turistik mahsulotlar va xizmatlarni kelgusida shakllantirish va harakalantirish, loyihalashtirish, ixtisoslashtirilgan turistik va rekreatsion hududlarni rivojlantirish turistik resurslar xavfsizligini ta'minlash uchun har xil turdagi resurslardan (tabiiy, infratuzilma, tarixiy-madaniy, moddiy, moliyaviy,

kadrlar, boshqaruv va boshqalar) foydalanish bilan bog'liq.

9. Tashkiliy va iqtisodiy innovatsiyalar ixtisoslashtirilgan turistik distenatsiya doirasida turizm biznesini tashkil etish va rivojlantirishning yangi hududiy va ekstraterritorial shakllarini yaratishga qaratilgan. Tashkiliy va iqtisodiy innovatsiyalar innovatsiyalar, konsentratsiya, ixtisoslashtirish, muvofiqlashtirish va xizmat ko'rsatish turizmi ishlab chiqarishini kooperatsiya qilish orqali raqobatdosh ustunliklarga erishish imkonini beradi. Binobarin, turizmdagi har qanday klaster loyihalari tashkiliy, iqtisodiy va boshqaruv innovatsiyalari bo'lganligi sababli o'z mazmuniga ko'ra innovatsion hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Alimova M.T. Hududiy turizm bozorining rivojlanish xususiyatlari va tendensiyalari (Samarqand viloyati misolida) // I.f.d. diss. – Samarqand: SamISI, 2017. 25-26-b.
2. Архипова В.Ф., Девизов А.С. Об инфраструктуре как определяющем факторе развития туризма в регионе. URL:<http://www.roman.by/r-78201.html>
3. Safarova N.N. Milliy iqtisodiyot barqaror rivojlanishiga turizm sohasi ta'sirini prognozlashtirish uslubiyatini takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati. Toshkent 2018 y. -19-21 b.
4. Tuxliyev I.S., Hayitboyev R., Safarov B.Sh., Tursunova G.R. Turizm asoslari. Darslik. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. – T.: «Fan va texnologiya», 2014. 151-b.
5. Ernazarov O.E. Innovatsiyalar asosida sanoat korxonalari samaradorligini oshirish // Diss. PhD. – T.: TDTU, 2021. 13-14-b.
6. O.N.Xaitov “Hududiy turizm sohasida innovatsion faollikni oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish” Monografiya. Samarqand. 2024. 256-b.
7. <https://lex.uz/docs/6102462>

CONTENTS

1	SAMARQAND VILOYATIDA INVESTITSION - INNOVATSION FAOLLIKNI OSHIRISH HOLATI VA INVESTITSİYALARNING TARKIBIY XUSUSIYATLARI	
	Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Axrorov Abbos Aslamjon o'g'li	4-13
2	“YASHIRIN IQTISODIYOT”GA METODOLOGIK YONDASHUVNI TAKOMILLASHTIRISH	
	Abduvohidov Najmiddin Rahmatullaevich	14-19
3	OILA TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH DASTURI DOIRASIDA BANKLAR TOMONIDAN AMALGA OSHIRILGAN ISHLARNING AHAMIYATLI JIHLARI	
	Z.D.Niyozov , A.A.Axrorov	20-24
4	HUDUDIIY INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	
	Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Ergasheva Aziza Xasan qizi	25-34
5	DESTINATION MANAGEMENT AND BRANDING: CREATING COMPETITIVE ADVANTAGE IN GLOBAL TOURISM	
	Nasimov Dilmurod Abdullayeich, Sirojiddinova Shahrizoda	35-42
6	TA'LIM MUASSASALARIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH TAMOIYILLARI	
	Meliboyev Ibroxim Mavlon o'g'li	43-47
7	SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MA'LUMOTLARNI TAHLIL QILISH VA BASHORATLASH ALGORITMLARINI ISHLAB CHIQISHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI	
	Bekmurodov Ulug'bek Bahrom o'g'li, Shomirzayev Farruh Akram o'g'li	48-55
8	SAMARQAND VILOYATIDA INVESTITSION-QURILISH JARAYONLARI ISHTIROKCHILARI FAOLIYATINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI	
	Abduvaliyev Bekzod Muxiddin o'g'li	56-61
9	TURISTIK XIZMATLAR VUJUDGA KELISHINING XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	
	Umirzoqova Muxabbat Ismatjon qizi	62-67
10	TURAR-JOY KO'CHMAS MULK OBYEKTLARINI BAHOLASH XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARINI TAHLILI	
	A.S.Suyunov, B.M.Abduraimov, B.A.Suyunov	68-73
11	BANK XIZMATLARIDA AN'ANAVIY XIZMATDAN RAQAMLI XIZMATGA O'TISHNING AHAMIYATLI JIHLARI	
	Niyozov Zuxur Davronovich, Bektemirov Bunyodjon Mamasaliyevich	74-78
12	MINTAQAVIY TRANSPORT INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINING QO'LLANILISHI VA ULARNING USTUVOR YO'NALISHLARI	
	Rahmonov Rasul Ne'matovich	79-86
13	POTENTIAL AND POSSIBILITIES OF UTILISATION OF CULTURAL HERITAGE FOR TOURISM DEVELOPMENT IN SAMARKAND	
	Mukhsin Khidirov, Umida Shodieva	87-91
14	O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI RAG'BATLANTIRISHDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING O'RNI	
	Abdurahmonov Azizbek Akram o'g'li	92-99
15	IoT (INTERNET OF THINGS) XAVFSIZLIK MUAMMOLARINI BARTARAF ETISH USULLARI	
	Bekmurodov Ulug'bek Bahrom o'g'li , Ruziyeva Zulfiya Qurvonovna	100-106

16	СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОВ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УСЛУГ ПО ОЦЕНКЕ ОБЪЕКТОВ ЖИЛОЙ НЕДВИЖИМОСТИ (НА ПРИМЕРЕ РЫНКА ЖИЛЬЯ Г. САМАРКАНДА)	
	A.C.Суюнов, Б.А.Суюнов	107-114
17	TURIZM SOHASINI KLASSTERLASHTIRISHNING INNOVATSION OMILLARI VA XUSUSIYATLARI	
	Botirov Og'abek Jasurbek o'g'li	115-118
18	INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH ORQALI TABIIY TURISTIK RESURLARNI SAMARALI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	
	Rabbimov Muxriddin Musoqul o'g'li, Samiyeva Muxlisa Olim qizi	119-123
19	XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI TUSHUNCHASI, MAZMUNI VA IQTISODIY MOHIYATI	
	Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	124-130
20	RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA DAVLAT BOSHQARUVINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	
	Sanakulova Iroda Abrorovna	131-135
21	QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	
	Nurimbetov Timur Uzakbergenovich	136-140
22	HUDUDIIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA TURISTIK-INNOVATSION KLASSTERLARNING INSTITUTSIONAL ASOSLARI VA RIVOJLANISH MEXANIZMLARI	
	Erbo'tayev Azimjon Qahramon o'g'li	141-148
23	INNOVATSION RIVOJLANISH SHAROITIDA INSON KAPITALINING KICHIK BIZNES RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	
	Eshbo'riyev Umarbek Rashidovich	149-155
24	SAMARQAND VILOYATIDA MUZEY TURIZMINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	
	Yulduz Pirnazarovna Urunbayeva	156-163
25	ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISHI VA UNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	
	Tashmatov Sharaf Urokboyevich	164-170
26	TADBIRKORLIK RISKI VA TAVAKKALCHILIK: NAZARIY DIFFERENSIYA HAMDA ULARNING BOSHQARUVDAGI AHAMIYATI	
	Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	171-178
27	OLIY TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	
	Boynazarova Iroda Mahmud qizi	179-185
28	ДВУХЭТАПНЫЙ МЕТОД ГРУППИРОВКИ БУЛЕВЫХ ПРИЗНАКОВ И ПОСТРОЕНИЕ ИНФОРМАТИВНЫХ ПРИЗНАКОВ В ВЫДЕЛЕННЫХ ГРУППАХ	
	Порсаев Ганиджон Мухамедович	186-193
29	RESEARCH ON MARKETING INNOVATION OF CHINESE MUSEUM CULTURAL AND CREATIVE PRODUCTS FROM THE PERSPECTIVE OF EXPERIENTIAL MARKETING	
	Nasimov Ikrom Khusanovich, Guang Yang	194-200
30	TURIZM SOHASINING INNOVATSION FAOLLIGI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH HOLATI TAHLILI	
	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	201-206